

Brussel, 15 oktober 2021
(OR. en)

12905/21

**Interinstitutioneel dossier:
2021/0329(NLE)**

AELE 100	IND 283
EEE 82	CSC 352
N 121	EU-GNSS 40
ISL 76	CSCGNSS 16
FL 76	TRANS 603
ESPACE 97	CSDP/PSDC 507
MI 744	AVIATION 255
RECH 452	CFSP/PESC 948
ENER 430	MAR 192
COMPET 713	TELECOM 376
EMPL 432	

VOORSTEL

van: de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur

ingekomen: 15 oktober 2021

aan: de heer Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie

nr. Comdoc.: COM(2021) 635 final

Betreft: Voorstel voor een BESLUIT VAN DE RAAD betreffende het namens de Europese Unie in het Gemengd Comité van de EER in te nemen standpunt met betrekking tot een wijziging van Protocol 31 betreffende samenwerking op specifieke gebieden buiten de vier vrijheden en Protocol 37 houdende de lijst bedoeld in artikel 101 bij de EER-Overeenkomst (Ruimtevaartprogramma van de Unie)

Hierbij gaat voor de delegaties document COM(2021) 635 final.

Bijlage: COM(2021) 635 final

Brussel, 15.10.2021
COM(2021) 635 final

2021/0329 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het namens de Europese Unie in het Gemengd Comité van de EER in te nemen standpunt met betrekking tot een wijziging van Protocol 31 betreffende samenwerking op specifieke gebieden buiten de vier vrijheden en Protocol 37 houdende de lijst bedoeld in artikel 101 bij de EER-Overeenkomst

(Ruimtevaartprogramma van de Unie)

(Voor de EER relevante tekst)

TOELICHTING

1. ONDERWERP VAN HET VOORSTEL

Dit voorstel betreft het besluit tot vaststelling van het namens de Unie in het Gemengd Comité van de EER in te nemen standpunt in verband met de beoogde vaststelling van het besluit van het Gemengd Comité betreffende een wijziging van Protocol 31 (betreffende samenwerking op specifieke gebieden buiten de vier vrijheden) en Protocol 37 (houdende de lijst bedoeld in artikel 101) bij de EER-Overeenkomst.

2. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

2.1. De EER-Overeenkomst

De Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte (hierna “de EER-Overeenkomst” genoemd) waarborgt gelijke rechten en verplichtingen binnen de interne markt voor burgers en marktdeelnemers in de EER. De EER-Overeenkomst voorziet in de opname erin van EU-wetgeving met betrekking tot de vier vrijheden in de 30 EER-staten, bestaande uit de EU-lidstaten, Noorwegen, IJsland en Liechtenstein. Daarnaast heeft de EER-Overeenkomst betrekking op samenwerking op andere belangrijke gebieden, zoals onderzoek en ontwikkeling, onderwijs, sociaal beleid, milieu, consumentenbescherming, toerisme en cultuur, gezamenlijk aangeduid als “flankerend en horizontaal” beleid. De EER-Overeenkomst is op 1 januari 1994 in werking getreden. De Europese Unie is samen met haar lidstaten partij bij de EER-Overeenkomst.

2.2. Het Gemengd Comité van de EER

Het Gemengd Comité van de EER is verantwoordelijk voor het beheer van de EER-Overeenkomst. Het is een forum voor het uitwisselen van standpunten in verband met de werking van de EER-Overeenkomst. Het Gemengd Comité neemt zijn besluiten bij consensus. Overeenkomstig het Verdrag van Lissabon is de Europese Dienst voor extern optreden verantwoordelijk voor de coördinatie van EER-aangelegenheden aan EU-zijde.

2.3. De beoogde handeling van het Gemengd Comité van de EER

Het Gemengd Comité van de EER zal naar verwachting een besluit van het Gemengd Comité van de EER vaststellen (hierna “de beoogde handeling” genoemd) tot wijziging van Protocol 31 bij de EER-Overeenkomst betreffende samenwerking op specifieke gebieden buiten de vier vrijheden.

Het doel van de beoogde handeling is de samenwerking tussen de partijen bij de EER-Overeenkomst uit te breiden tot deelname van de EER-EVA-staten aan het ruimtevaartprogramma van de Unie. Verordening (EU) 2021/696¹ moet derhalve in de EER-Overeenkomst worden opgenomen.

Aangezien Liechtenstein geen blijk heeft gegeven van belangstelling voor deelname aan het ruimtevaartprogramma van de Unie, heeft het ontwerpbesluit van het Gemengd Comité van de EER bijgevolg alleen betrekking op Noorwegen en IJsland.

¹ Verordening (EU) 2021/696 van het Europees Parlement en de Raad van 28 april 2021 tot vaststelling van het ruimtevaartprogramma van de Unie, tot oprichting van het Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma en tot intrekking van de Verordeningen (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 en (EU) nr. 377/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU, PB L 170 van 12.5.2021, blz. 69.

Overeenkomstig het begrotingsbeleid van de EU kan slechts worden deelgenomen aan een EU-activiteit nadat de desbetreffende financiële bijdrage is betaald. De betaling kan evenwel slechts plaatsvinden nadat dit ontwerpbesluit van de Raad is goedgekeurd en de hieruit voortvloeiende door de Europese Commissie opgestelde afroeping van bijdragen door de EER-EVA-staten is ontvangen.

Om de periode tussen 1 januari 2021 en de ontvangst van de desbetreffende betaling te overbruggen, wordt het ontwerpbesluit van het Gemengd Comité derhalve vanaf 1 januari 2021 met terugwerkende kracht van toepassing. De terugwerkende kracht doet geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen van de betrokken personen en neemt het beginsel van het gewettigd vertrouwen in acht.

De beoogde handeling zal voor de partijen bindend zijn overeenkomstig de artikelen 103 en 104 van de EER-Overeenkomst.

3. NAMENS DE UNIE IN TE NEMEN STANDPUNT

De Commissie legt het ontwerpbesluit van het Gemengd Comité van de EER voor aan de Raad met het oog op vaststelling van het standpunt van de Unie. De Commissie zal dit standpunt zo spoedig mogelijk in het Gemengd Comité van de EER voorstellen.

De inhoud en de aard van bijgaand ontwerpbesluit van het Gemengd Comité van de EER gaan verder dan wat als louter technische aanpassingen kan worden beschouwd in de zin van Verordening (EG) nr. 2894/94 van de Raad². Het standpunt van de Unie wordt derhalve door de Raad vastgesteld.

4. RECHTSGRONDSLAG

4.1. Procedurele rechtsgrondslag

4.1.1. Beginselen

Artikel 218, lid 9, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) voorziet in de vaststelling van besluiten tot bepaling van de *“standpunten die namens de Unie worden ingenomen in een krachtens een overeenkomst opgericht lichaam, wanneer dit lichaam handelingen met rechtsgevolgen vaststelt, met uitzondering van handelingen tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst”*.

Het begrip *“handelingen met rechtsgevolgen”* omvat tevens handelingen die rechtsgevolgen hebben uit hoofde van de op het betrokken lichaam toepasselijke volkenrechtelijke bepalingen. Onder dit begrip vallen tevens instrumenten die volkenrechtelijk niet bindend zijn, maar die *“beslissende invloed [kunnen hebben] op de inhoud van de regelgeving die de wetgever van de Unie vaststelt”*³.

4.1.2. Toepassing op het onderhavige geval

Het Gemengd Comité van de EER is een lichaam dat is opgericht krachtens de EER-Overeenkomst. De door het Gemengd Comité van de EER vast te stellen handeling is een handeling met rechtsgevolgen. De beoogde handeling zal overeenkomstig de artikelen 103 en 104 van de EER-Overeenkomst volkenrechtelijk bindend zijn.

² Verordening (EG) nr. 2894/94 van de Raad van 28 november 1994 houdende bepaalde wijzen van toepassing van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, PB L 305 van 30.11.1994, blz. 6.

³ Arrest van het Hof van Justitie van 7 oktober 2014, Duitsland/Raad, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punten 61 tot en met 64.

De beoogde handeling strekt niet tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de EER-Overeenkomst. De procedurele rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is derhalve artikel 218, lid 9, VWEU in samenhang met artikel 1, lid 3, van Verordening (EG) nr. 2894/94 van de Raad houdende bepaalde wijzen van toepassing van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

4.2. Materiële rechtsgrondslag

4.2.1. Beginselen

De materiële rechtsgrondslag voor een overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU te nemen besluit wordt in de eerste plaats bepaald door de doelstelling en de inhoud van de beoogde handeling ten aanzien waarvan namens de Unie een standpunt moet worden ingenomen. Wanneer de beoogde handeling een tweeledige doelstelling heeft of bestaat uit twee componenten, waarvan er een kan worden gezien als hoofddoelstelling of hoofdcomponent, terwijl de andere doelstelling of de andere component slechts ondergeschikt is, moet het overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU vast te stellen besluit op één materiële rechtsgrondslag worden gebaseerd, namelijk die welke vereist is voor de hoofddoelstelling of de hoofdcomponent dan wel de belangrijkste doelstelling of component.

4.2.2. Toepassing op het onderhavige geval

De materiële rechtsgrondslag van het voorgestelde besluit stemt overeen met de materiële rechtsgrondslag van de rechtshandeling die bij het besluit in de EER-Overeenkomst wordt opgenomen. Het ruimtevaartprogramma van de Unie is gebaseerd op artikel 189, lid 2, VWEU. De materiële rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit moet derhalve ook artikel 189, lid 2, VWEU zijn.

4.3. Conclusie

Het voorgestelde besluit moet de artikelen 189, lid 2, VWEU in samenhang met artikel 218, lid 9, VWEU en artikel 1, lid 3, van Verordening (EG) nr. 2894/94 van de Raad houdende bepaalde wijzen van toepassing van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, als rechtsgrondslag hebben.

5. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Noorwegen en IJsland dragen financieel bij aan de begroting van de Unie. Het exacte bedrag wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van de EER-Overeenkomst zodra dit ontwerpbesluit van de Raad is goedgekeurd.

6. BEKENDMAKING VAN DE BEOOGDE HANDELING

Aangezien bij het besluit van het Gemengd Comité van de EER Protocol 31 bij de EER-Overeenkomst betreffende samenwerking op specifieke gebieden buiten de vier vrijheden zal worden gewijzigd, is het passend dat het besluit na de vaststelling ervan wordt bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het namens de Europese Unie in het Gemengd Comité van de EER in te nemen standpunt met betrekking tot een wijziging van Protocol 31 betreffende samenwerking op specifieke gebieden buiten de vier vrijheden en Protocol 37 houdende de lijst bedoeld in artikel 101 bij de EER-Overeenkomst

(Ruimtevaartprogramma van de Unie)

(Voor de EER relevante tekst)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 189, lid 2, in samenhang met artikel 218, lid 9,

Gezien Verordening (EG) nr. 2894/94 van de Raad van 28 november 1994 houdende bepaalde wijzen van toepassing van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte⁴, en met name artikel 1, lid 3,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte⁵ (hierna “de EER-Overeenkomst” genoemd) is op 1 januari 1994 in werking getreden.
- (2) Overeenkomstig artikel 98 van de EER-Overeenkomst kunnen onder meer Protocol 31 en Protocol 37 bij de EER-Overeenkomst, houdende respectievelijk bepalingen betreffende samenwerking op specifieke gebieden buiten de vier vrijheden en de lijst bedoeld in artikel 101, bij besluit van het Gemengd Comité van de EER worden gewijzigd.
- (3) Verordening (EU) 2021/696 van het Europees Parlement en de Raad⁶ moet in de EER-Overeenkomst worden opgenomen. Deze wijziging heeft alleen betrekking op Noorwegen en IJsland.
- (4) Protocol 31 (betreffende samenwerking op specifieke gebieden buiten de vier vrijheden) bij de EER-Overeenkomst en Protocol 37 (houdende de lijst bedoeld in artikel 101) bij de EER-Overeenkomst moeten bijgevolg dienovereenkomstig worden gewijzigd.

⁴ PB L 305 van 30.11.1994, blz. 6.

⁵ PB L 1 van 3.1.1994, blz. 3.

⁶ Verordening (EU) 2021/696 van het Europees Parlement en de Raad van 28 april 2021 tot vaststelling van het ruimtevaartprogramma van de Unie, tot oprichting van het Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma en tot intrekking van de Verordeningen (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 en (EU) nr. 377/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU, PB L 170 van 12.5.2021, blz. 69.

- (5) Het standpunt van de Unie in het Gemengd Comité van de EER moet derhalve worden gebaseerd op het ontwerpbesluit van het Gemengd Comité van de EER in de bijlage bij dit besluit,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het namens de Europese Unie in het Gemengd Comité van de EER in te nemen standpunt over de voorgestelde wijziging van Protocol 31 (betreffende samenwerking op specifieke gebieden buiten de vier vrijheden) bij de EER-Overeenkomst en Protocol 37 (houdende de lijst bedoeld in artikel 101) bij de EER-Overeenkomst, is gebaseerd op het aan dit besluit gehechte ontwerpbesluit van het Gemengd Comité van de EER.

Artikel 2

Dit besluit wordt van kracht op de datum waarop het wordt vastgesteld.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter